Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2025/24

7.3.2025.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2025/24

(2024. gada 19. decembris)

par Regulas (ES) Nr. 965/2012 grozījumiem attiecībā uz prasībām gaisa kuģu ekspluatantiem, kas saistītas ar apkalpošanu uz zemes

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1139 (2018. gada 4. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un ar ko izveido Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūru, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2111/2005, (EK) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 un Direktīvas 2014/30/ES un 2014/53/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 552/2004 un (EK) Nr. 216/2008 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 3922/91 ([1]), un jo īpaši tās 31. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

tā kā:

(1) Regulā (ES) 2018/1139 ir noteiktas pamatprasības drošai apkalpošanas uz zemes jeb "virszemes" pakalpojumu sniegšanai, ko veic organizācijas, kuras sniedz apkalpošanas uz zemes pakalpojumus, un gaisa kuģu ekspluatanti, kuri veic pašapkalpošanu.

(2) Komisijas Regulā (ES) Nr. 965/2012 ([2]) ir noteiktas tehniskas prasības un administratīvas procedūras, kas attiecas uz gaisa kuģu ekspluatāciju, un cita starpā instrukcijas un procedūras gaisa kuģu ekspluatācijā uz zemes iesaistītajam personālam, gaisa kuģu ekspluatācijā uz zemes iesaistītā personāla pienākumiem, atbildībai un apmācībai un gaisa kuģu ekspluatantu līgumdarbībām. Tādas tehniskas prasības un administratīvas procedūras būtu jāatjaunina, jāprecizē un jāsaskaņo ar prasībām apkalpošanai uz zemes un organizācijām, kas sniedz tās pakalpojumus tā, kā noteikts Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2025/20 ([3]).

(3) Lai Savienībā nodrošinātu augstu civilās aviācijas drošumu, šai regulai būtu jāatspoguļo jaunākie sasniegumi un paraugprakse apkalpošanā uz zemes, jāņem vērā piemērojamie Starptautiskās civilās aviācijas organizācijas standarti un ieteicamā prakse, jāņem vērā apkalpošanas uz zemes ekspluatācijas pieredze visā pasaulē, kā arī zinātnes un tehnikas progress apkalpošanā uz zemes, jābūt samērīgai ar apkalpošanas uz zemes darbību apmēru un sarežģītību, jānodrošina nepieciešamais individualizētās atbilstības elastīgums.

(4) Tāpēc Regula (ES) Nr. 965/2012 būtu jāgroza, īstenojot izmaiņas, kas izdarītas ar Deleģētās regulas (ES) 2025/20 noteikumiem par apkalpošanu uz zemes, gan tad, ja par pakalpojumiem ir noslēgts līgums ar trešu personu, kas sniedz apkalpošanas uz zemes pakalpojumus, gan tad, ja gaisakuģu operatori, kuri veic komerciālus gaisa pārvadājumus ar kompleksiem motorizētiem gaisa kuģiem, tos veic kā pašapkalpošanu.

(5) Gaisa kuģu ekspluatantiem piemērojamās prasības apkalpošanā uz zemes ievieš jaunus terminus apkalpošanas uz zemes uzdevumu un procesu apzīmēšanai, tāpēc būtu jāpievieno jaunas terminu definīcijas.

([1]) OV L 212, 22.8.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj.

([2]) Komisijas Regula (ES) Nr. 965/2012 (2012. gada 5. oktobris), ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras saistībā ar gaisa kuģu ekspluatāciju atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008 (OV L 296, 25.10.2012., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/965/oj).

([3]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2025/20 (2024. gada 19. decembris), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1139, nosakot prasības drošai apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniegšanai un organizācijām, kas sniedz šos pakalpojumus (OV L, 2025/20, 7.3.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/20/oj).

(6) Visas organizācijas, kas ietilpst Regulas (ES) 2018/1139 tvērumā, atbild par drošības riska pārvaldību un tiecas nemitīgi uzlabot drošību, arī daloties informācijā par drošību. Mērķis ir, risinot saskarņu drošības riska jautājumus AZ darbībās, nodrošināt vienotu pieeju, kas ir plašāka par pienākumu ziņot par atgadījumiem. Tāda pieeja pilnveidotu pienākumu ziņot kompetentajām iestādēm par atgadījumiem un nodrošinātu tiešāku drošības informācijas plūsmu starp attiecīgajām ieinteresētajām personām. Tāpēc noteikumi būtu jāgroza, lai attiecīgā informācijā par drošumu, kas saņemta ziņojumos par atgadījumiem vai uzraudzības inspekcijās un revīzijās, gaisa kuģu ekspluatanti varētu dalīties ar citām organizācijām, palīdzot tām gādāt par savu darbību drošību.

(7) Regulas (ES) 2018/1139 pamatprasības pilnvaro organizācijas sniegt apkalpošanas uz zemes pakalpojumus saskaņā ar gaisa kuģu ekspluatantu ekspluatācijas instrukcijām un procedūrām. Viena un tā paša apkalpošanas uz zemes pakalpojuma ekspluatācijas procedūras, ko piemēro viena un tā paša tipa gaisa kuģiem, gaisa kuģu ekspluatantiem var ievērojami atšķirties, un tas palielina cilvēciskas kļūdas risku, jo var izraisīt gaisa kuģa bojājumu un apdraudēt lidojuma drošību. Tāpēc drošai un efektīvai apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniegšanai būtiska ir dažādu ekspluatācijas procedūru saskaņošana. Šai regulai būtu jāļauj maksimāli samazināt daudzās un dažādās ekspluatācijas procedūras vienam un tam pašam apkalpošanas uz zemes pakalpojumam, ko piemēro viena un tā paša tipa gaisa kuģiem, un jānodrošina šo procedūru saskaņošana. Tā kā apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniegšanai apkalpošanas uz zemes organizācijām ir jāizstrādā pašām savas ekspluatācijas procedūras, prioritāti piešķirot drošībai un saglabājot līdzsvaru starp drošību un komerciālo spiedienu, būtu jāgroza gaisa kuģu ekspluatācijas noteikumi, lai gaisa kuģu ekspluatanti varētu vienoties, ka apkalpošanas uz zemes organizācija, kura deklarē savu darbību saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2025/20, apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniegšanai piemēro pati savas ekspluatācijas procedūras.

(8) Lai nodrošinātu tvēruma samērīgumu un atbilstību Deleģētajai regulai (ES) 2025/20, jaunie apkalpošanas uz zemes pienākumi lidmašīnu ekspluatantus, kuri veic komerciālus gaisa pārvadājumus ar kompleksiem motorizētiem gaisa kuģiem, skars tikai tad, kad tie veic pašapkalpošanu. Gaisa kuģu ekspluatācijas noteikumos būtu jāietver nepieciešamā saikne ar Deleģēto regulu (ES) 2025/20, tā izvairoties no dublēšanās. Tomēr prasībām būtu jānodrošina drošības pamati tādu apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniegšanai, kas no Deleģētās regulas (ES) 2025/20 ir izslēgti un paliek pilnīgā gaisa kuģa ekspluatanta atbildībā un kontrolē.

(9) Gaisa kuģu ekspluatanti atbild par noteiktu apkalpošanas uz zemes darbību veikšanu, kuras ir to pilnīgā kontrolē un uz kurām neattiecas Deleģētā regula (ES) 2025/20. Tā ir uzraudzībā uz zemes, kad šo darbību kā pašapkalpošanu veic kāds ekspluatants ar savu personālu, kā arī atsevišķos iekraušanas kontroles procesa posmos, proti, masas un līdzsvara aprēķināšanā, kravas plānošanā, masas un līdzsvara dokumentu izdošanā un ar to saistītā saziņā, neatkarīgi no tā, vai šīs darbības veic kā pašapkalpošanu vai kā nolīgtus ārpakalpojumus. Būtu jāgroza gaisa kuģu ekspluatācijas noteikumi, lai precizētu ekspluatanta pienākumus, kas attiecas uz šīm apkalpošanas uz zemes darbībām.

(10) Pašapkalpošanas veicēju gaisa kuģu ekspluatantu apkalpošanas uz zemes personāla apmācības programma būtu bez kompetentās iestādes apstiprinājuma iekļaujama arī to lidojumu veikšanas rokasgrāmatā. Taču, lai nodrošinātu vienlīdzīgu izturēšanos pret visām organizācijām, kuras sniedz apkalpošanas uz zemes pakalpojumus, lidojumu veikšanas rokasgrāmatā iekļautā apmācības programma būtu jāpārbauda tikai regulārās uzraudzības darbību laikā. Līdz ar to būtu jāgroza attiecīgā gaisa kuģu ekspluatācijas prasība, atspoguļojot vienlīdzīgo izturēšanos.

(11) Iekraušanas kontrole ir apkalpošanas uz zemes process, kas ir gan kritisks drošības ziņā, gan sarežģīts. Iekraušanas kontroles procesā ir vairāki posmi un skaidrs uzdevumu un pienākumu sadalījums starp personām, kas iesaistītas to izpildē. Masas un līdzsvara aprēķināšana, kravas plānošana, masas un līdzsvara dokumentu izdošana un ar to saistītie paziņojumi ietilpst iekraušanas kontroles procesā, kas paliek pilnīgā gaisa kuģa ekspluatanta kontrolē un atbildībā, jo pilnībā balstās uz gaisa kuģa ražotāja un gaisa kuģa ekspluatanta sniegtajiem datiem. Lai gan šis process gaisa kuģu ekspluatantiem jau ir zināms un tiek izmantots to darbības kontroles sistēmā, spēkā esošajos noteikumos nav

skaidri definēts iekraušanas kontroles process un nav noteikti dažādie šo darbību veicēju uzdevumi un pienākumi. Iepriekš norādītos iekraušanas kontroles procesa posmus gaisa kuģa ekspluatants var vai nu izpildīt kā pašapkalpošanu, vai tiem nolīgt apkalpošanas uz zemes organizāciju, kas ir treša persona, tāpēc ir svarīgi, lai noteikumi šajā ziņā nodrošinātu skaidrību un juridisku noteiktību, kā arī vienādus konkurences apstākļus visām organizācijām, kuras veic šīs darbības. Gaisa kuģu ekspluatācijas prasības būtu jāgroza, lai nodrošinātu, ka iesaistīto personu iekraušanas kontroles funkcijas un pienākumi tiek noteikti un aprakstīti gaisa kuģa ekspluatanta lidojumu veikšanas rokasgrāmatā.

(12) Šajā regulā noteiktās prasības balstās uz Atzinumu Nr. 01/2024 ([4]), ko Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra ("Aģentūra") izdevusi atbilstoši Regulas (ES) 2018/1139 75. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktam un 76. panta 1. punktam.

(13) Ir nepieciešams pietiekams laiks, lai pēc šīs regulas stāšanās spēkā apkalpošanas uz zemes nozare un kompetentās iestādes varētu īstenot jauno tiesisko regulējumu, tāpēc šajā regulā būtu jānosaka 3 gadu pārejas periods.

(14) Šajā regulā noteiktās prasības ir saskaņā ar atzinumu, kuru sniegusi Komiteja kopīgo drošības noteikumu piemērošanai civilās aviācijas jomā, kas izveidota ar Regulas (ES) 2018/1139 127. pantu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (ES) Nr. 965/2012 I, III un IV pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2. To piemēro no 2028. gada 27. martā.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2024. gada 19. decembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

([4]) https://www.easa.europa.eu/en/document-library/opinions/opinion-no-012024.

PIELIKUMS

Regulas (ES) Nr. 965/2012 pielikumus groza šādi:

1) I pielikumā pievieno šādus 130. un 131. punktu:

"130. "Uzraudzība uz zemes" ir apkalpošanas uz zemes pakalpojums, kas sastāv no darbībām, kuras saistītas ar visu ekspluatantam lidlaukā sniegto apkalpošanas uz zemes pakalpojumu uzraudzību. Par šo pakalpojumu var slēgt līgumu ar apkalpošanas uz zemes organizāciju, un to var izpildīt pats gaisa kuģa ekspluatants kā pašapkalpošanu.

131. "Iekraušanas kontrole" ir process, par kuru atbild gaisa kuģa ekspluatants un kurā tiek nodrošināts, ka pirms katra lidojuma krava gaisa kuģī tiek iekrauta droši un efektīvi.";

2) III pielikumu groza šādi:

1) ORO.GEN.150. punktam pievieno šādu d) apakšpunktu:

"d) informē nolīgtās apkalpošanas uz zemes organizācijas par pasākumiem, kas veikti, lai novērstu neatbilstību, ja neatbilstība tieši ietekmē drošības risku minētajās apkalpošanas uz zemes organizācijās vai to pienākumus.";

2) GEN apakšiedaļas III sadaļā "Papildu organizatoriskās prasības" pievieno šādu ORO.GEN.315. punktu:

"ORO.GEN.315 Ekspluatācijas procedūras apkalpošanai uz zemes

a) Ekspluatants nodrošina, ka tā apkalpošanas uz zemes pakalpojumi gaisa kuģiem, pasažieriem, pastam un kravai tiek sniegti vai nu kā pašapkalpošana, ko veic tā personāls, vai kā trešas personas, kas ir apkalpošanas uz zemes organizācija, līgumpakalpojumi, vai abu veidu apvienojumā.

b) Ekspluatants nodrošina, ka trešā persona, kas ir apkalpošanas uz zemes organizācija, pakalpojumus sniedz saskaņā ar ekspluatanta norādījumiem un procedūrām.

c) Ja līgumu par Deleģētās regulas (ES) 2025/20 2. panta 2. punktā uzskaitītajiem apkalpošanas uz zemes pakalpojumiem slēdz ar organizāciju, kura darbojas saskaņā ar deklarāciju, kas atbilst minētās regulas noteikumiem, ekspluatants var izmantot līgumpartneres organizācijas ekspluatācijas procedūras kādā no šiem gadījumiem:

1) ekspluatants piekrīt, ka apkalpošanas uz zemes organizācija apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniegšanai piemēro pati savas ekspluatācijas procedūras saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2025/20 GH.OPS.005. punkta b) apakšpunktu. To dokumentē;

2) apkalpošanas uz zemes organizācija, kas sniedz pakalpojumus, ir deklarējusi, ka spēj izpildīt pienākumus, kas saistīti ar sniegtajiem pakalpojumiem, un minētā deklarācija ir derīga;

3) ekspluatants nespēj nodrošināt savas procedūras un norādījumus apkalpošanas uz zemes organizācijai.

d) Ja uzraudzību uz zemes ekspluatants nodrošina ar savu personālu kā pašapkalpošanu vai slēdz līgumu ar trešu personu par šo pakalpojumu sniegšanu, tas nodrošina, ka uzraudzības uz zemes funkcija atbilst ORO.GEN.110. punktam un ka ekspluatants savā lidojumu veikšanas rokasgrāmatā iekļauj šādus elementus:

1) uzraudzības uz zemes darbības jomā iekļauto darbību apraksts un nepieciešamās procedūras;

2) ar šo funkciju saistītie pienākumi;

3) apmācības programma šai funkcijai, ar uzsvaru uz apmācību drošības jautājumos, ja šai funkcijai ir ar drošību saistīti uzdevumi.";

3) IV pielikumu groza šādi:

1) GEN apakšiedaļas 1. sadaļā "Gaisa kuģi ar dzinēju" pievieno šādu CAT.GEN.MPA.220. punktu:

"CAT.GEN.MPA.220 Papildu pienākumi kompleksu motorizētu lidmašīnu CAT ekspluatantiem, kas veic pašapkalpošanu

a) Ekspluatants, kas kādu no Deleģētās regulas (ES) 2025/20 2. panta 2. punktā uzskaitītajām apkalpošanas uz zemes darbībām veic sev vai vienas gaisa pārvadātāju uzņēmumu grupas ietvaros (pašapkalpošana), izpilda minētās regulas I un II pielikuma piemērojamās prasības, izņemot prasības, kas piemērojamas uzraudzības uz zemes funkcijai, kurai jāatbilst ORO.GEN.315. punktam.

b) Par apkalpošanas uz zemes darbību uzraudzību atbildīgajai kompetentajai iestādei ekspluatants iesniedz sava apkalpošanas uz zemes personāla apmācības programmu saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2025/20 ORGH.GEN.145. punktu. Apmācības par bīstamām precēm programma ir jāapstiprina saskaņā ar ORO.GEN.110. punkta j) apakšpunktu.";

2) CAT.POL.MAB.105. punkta b) apakšpunkta 1) punktu aizstāj ar šādu:

"1) pārbauda izvaddatu veselumu, lai nodrošinātu, ka dati nepārsniedz ierobežojumus AFM vai ierobežojumus lidojumu veikšanas rokasgrāmatā, ja tie ir stingrāki; un";

3) pievieno šādu CAT.POL.MAB.110. punktu:

"CAT.POL.MAB.110 Iekraušanas kontroles process

Ekspluatants izveido un īsteno iekraušanas kontroles procesu un ar to saistītas procedūras, ko iekļauj lidojumu veikšanas rokasgrāmatā."